

Planbeskrivning

Ändring av detaljplan för Knislinge Reningsverk tillhörande *Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för fastigheten Knislinge 5:10 m.fl. (Idrottsplatsen)* Knislinge, Östra Göinge kommun, Skåne län

Upprättad 2023-11-07, reviderad 2024-08-14

Innehåll

Detaljplaneprocessen	3
Inledning	4
Detaljplaneändringen	4
Planeringsunderlag.....	9
Konsekvenser	9
Genomförande.....	19

Detaljplaneprocessen

Planförfarande

Detaljplanen handläggs med utökat planförfarande, enligt Plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Av bilden nedan framgår hur planprocessen ser ut och i vilket skede planen befinner sig i.

Figur 1. Planprocessen vid standard planförfarande. Den svarta cirkeln visar vilket skede planen befinner sig i nu.

Tidplan

Tidplan för framtagandet av detaljplanen:

Samråd 5 december – 22 december 2023

Granskning 4 juni – 26 juni 2024

Antagande 11 september 2024

Laga kraft 8 oktober 2024

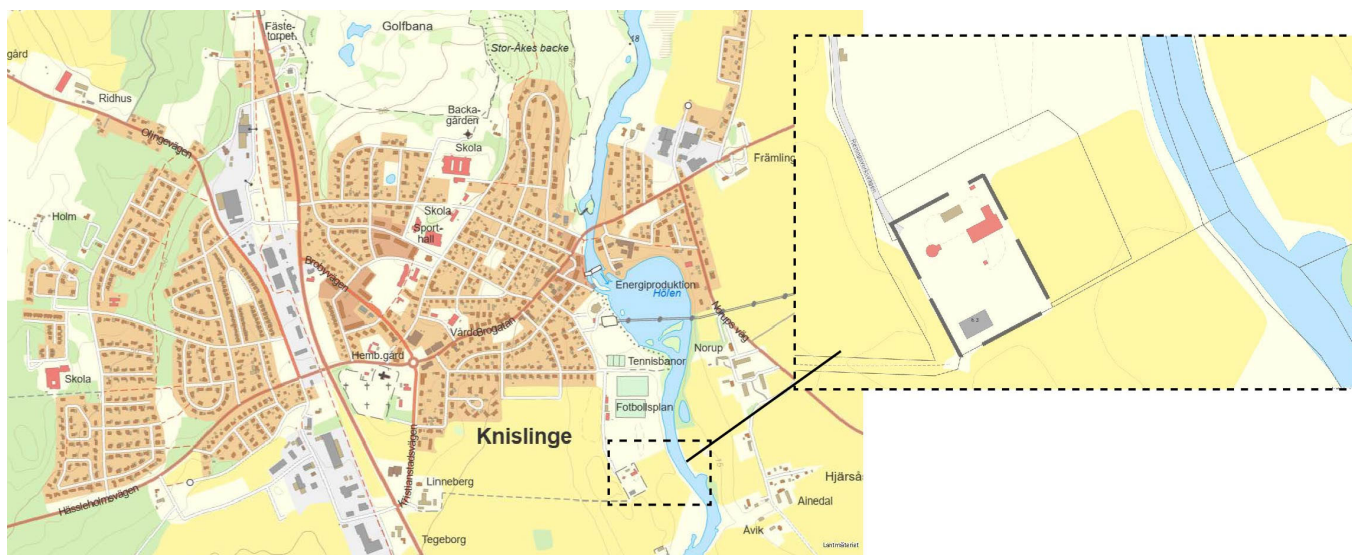
Handlingar

- Plankarta med ändring
- Planbeskrivning tillhörande ändring av detaljplan (denna handling)
- Fastighetsförteckning
- Gestaltungsprogram

Inledning

Ändringen upprättas i enlighet med *Boverkets föreskrifter om detaljplan (BFS 2020:5)* och *Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan (BFS 2020:6)* samt *Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning (BFS 2020:8)*.

Plandata

Figur 2. Orienteringskarta över aktuell planändring.

Aktuellt område för planändringen är beläget i sydöstra delen av Knislinge, strax väster om Helge å. Det ligger längst söderut på Reningsverksvägen. Stora delar av planområdet omringas av jordbruksmark. Norr om planområdet finns även fotbollsplaner tillhörande Helgevallens idrottsplats. Planändringen berör fastigheten Knislinge 6:3 och omfattar en storlek på cirka 1,5 hektar.

Syfte

Detaljplaneändringens syfte är att ändra planbestämmelserna inom fastigheten Knislinge 6:3 så att en så bra utvecklingen som möjligt kan göras för Knislinge reningsverk.

Detaljplaneändringen

Varför ändring av detaljplan valts

En detaljplan gäller tills den upphävs, ersätts eller ändras. Att ändra en detaljplan kan innebära förändring, borttagande eller införande av nya planbestämmelser inom ett detaljplanlagt område. Genom att ändra en detaljplan kan den anpassas till nya förhållanden samtidigt som den hålls aktuell utan att en ny lämplighetsbedömning behöver göras som annars genomförs vid upprättande av en helt ny detaljplan. Vid en ändring av en detaljplan ska ändå plan- och bygglagens, PBL, 4 kapitlet 32 § krav uppfyllas gällande tydlighet och att kunna rymmas inom syftet för den befintliga detaljplanen. Tydlighetskravet gäller för att det ska vara tydligt för berörda vad ändringen avser och hur den skiljer

sig från den ursprungliga planen. När ändringen har fått laga kraft är det den ändrade planen som gäller och vilka ändringar som gjorts kan redovisas i ändringens tillhörande planbeskrivning (denna handling).

Det kommunala VA-bolaget, SBVT, planerar för ett nytt avloppsreningsverk och vidstående slamsilo. Olika lokaliseringsutredningar har gjorts och slutsatsen har varit att platsen för det befintliga reningsverket i Knislinge är mest lämplig utifrån olika premisser.

Men då byggnadshöjden på dagens detaljplan är mycket lägre än det som är önskvärt för reningsverkets utveckling måste byggnadshöjden ändras i detaljplanen. En byggnadshöjd enligt gällande detaljplan skulle fördyra anläggningen då den i så fall måste fördelas över en större area samt använda längre pumpsträckor mellan olika enheter.

I gällande detaljplan finns också ett större prickmarksområde som hindrar den tänkta nybyggnationen. Anledningen till prickmarksområdet var en tidigare ledning som löpte genom området som idag är ur bruk.

Likaså finns ett prickmarksområde i nordvästra delen av fastigheten. Syftet med denna prickmark har troligtvis varit en vändplats som fortsättning på Reningsverksvägen. Denna vändplats används inte idag och vägen till Reningsverket kommer i stället att användas av befintlig väg västerut. Detta för att undvika tunga transporter genom befintligt bostadsområde i norr.

Följande beskrivning står i gällande detaljplan:

”Längst i söder ligger reningsverket. Detta föreslås som A-område. En utvidgning österut sker då utrymme väntas behövas för nya reningsanordningar.

Kring kraftledningen som går diagonalt över östra delen av A-området föreslås mark som ej får bebyggas. Mot norr föreslås ett planterat skyddsområde. Mellan A-området och Helge å föreslås parkmark. [...] Kring kraftledningen i östra delen föreslås mark som ej får bebyggas. Planförslaget innebär i stort sett bekräftelse av befintliga förhållanden [...]”

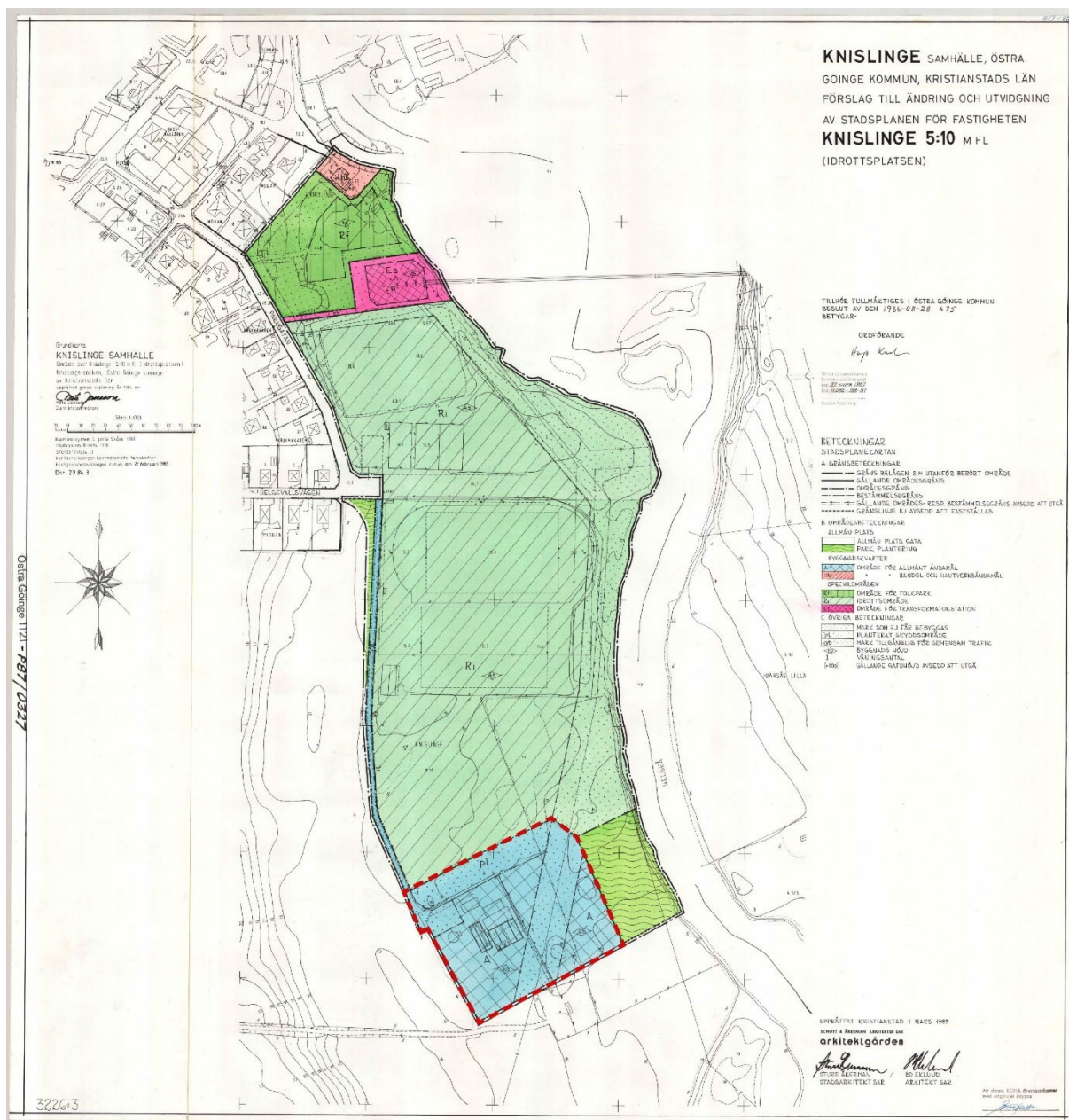
I kommunens gällande översiktsplan, antagen 19 december 2019 § 113, är området för aktuell planändring utpekad som teknisk anläggning. På så vis följer även planändringen översiktsplanens intentioner.

Utifrån ovanstående förklarande bakgrund ser kommunen det mest lämpligt att göra en ändring av gällande detaljplan. Anledningarna är följande:

- Planändringen bedöms fortsätta följa gällande detaljplans syfte då syftet var att bekräfta de befintliga förhållandena samt utöka reningsverkets verksamhet österut.
- Prickmarksområdena har inte längre de syften som fanns när gällande detaljplan fastställdes.
- Gällande detaljplan möjliggör för allmänt ändamål, vilket innebär att denna markanvändning kan fortsätta ligga kvar i detaljplanen för reningsverkets ändamål.
- Byggnadshöjden ändras ochnockhöjd samt totalhöjd tillkommer för att möjliggöra en så god utveckling som möjligt av reningsverket.
- Planändringen följer översiktsplanens intentioner.

Planförslaget

Gällande detaljplan

Figur 3. Gällande detaljplan *Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för fastigheten Knislinge 5:10 m.fl. (Idrottsplatsen)*. Aktuell ändring är markerad med rödstreckad linje.

För det aktuella planområdet gäller stadsplanen *Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för fastigheten Knislinge 5:10 m.fl. (Idrottsplatsen)* (aktnummer 11-KNS-415/78, fastställd 27 mars 1987). Enligt bestämmelserna i stadsplanen är planområdet utpekad som område för allmänt ändamål. Inom planområdet finns områden med prickmark. Diagonalt genom området gäller prickmarken att mark ej får bebyggas då där finns elledningar i marken. Prickmarken i norra delen av området

betecknar planterat skyddsområde och får ej bebyggas eller användas som parkering, upplag eller dylikt. Inom området är högsta tillåtna byggnadshöjd 5 meter.

Område för aktuell planändring är markerad med röstreckad linje i ovanstående bild. Om föreslagen ändring antas och får laga kraft upphör de bestämmelserna att gälla inom planområdet som föreslås tas bort. För de delar som ligger utanför det röstreckade området enligt ovanstående bild fortsätter bestämmelserna att gälla som tidigare.

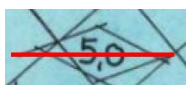
Detaljplaneändringen

Figur 4. Originalplanen från 1987 syns till vänster. Aktuell planändring syns till höger. Aktuellt område för ändringen är markerat med röstreckad linje.

Byggnadshöjd

Aktuell detaljplan från 1987 har en byggnadshöjd på 5,0 meter för det område som berör reningsverkets fastighet. Denna bestämmelse upphävs inom aktuellt område för planändringen och markeras därmed av ett rött streck på plankartan.

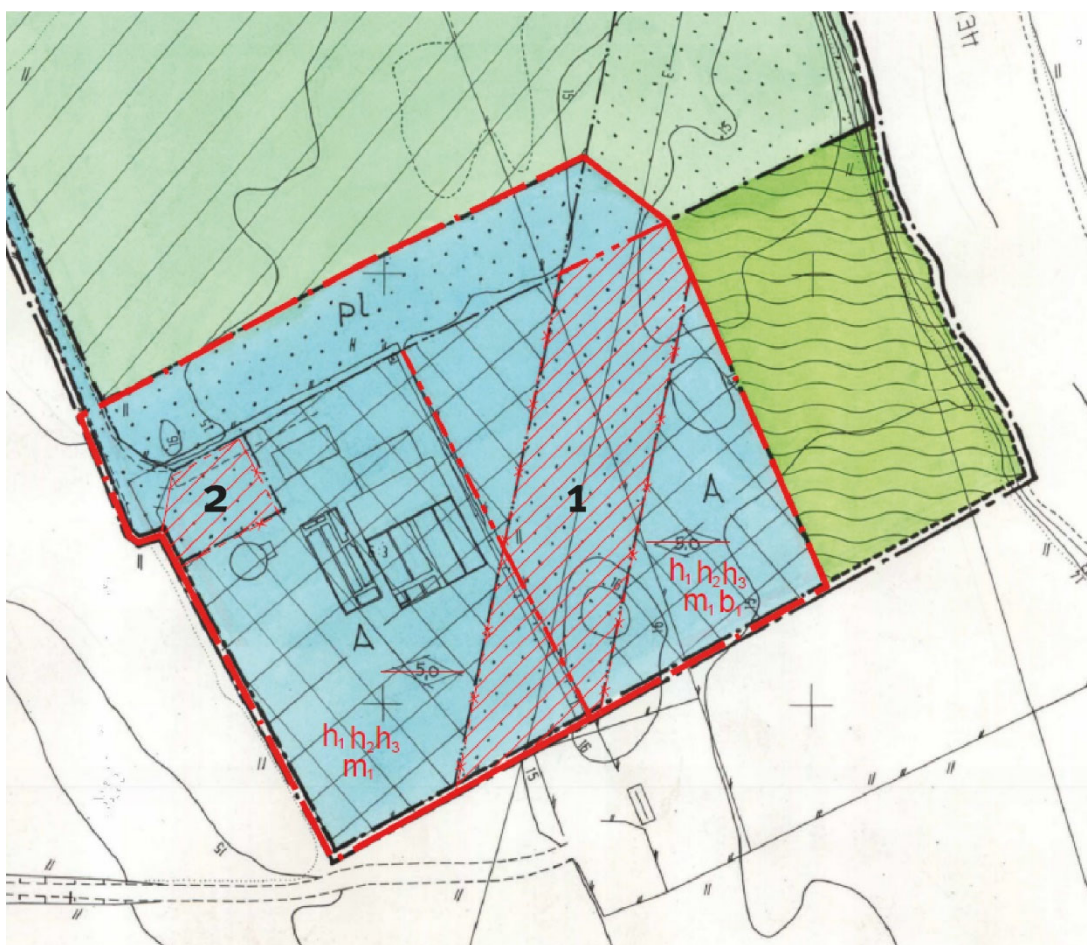
Figur 5. Egenskapsbestämmelsen gällande byggnadshöjd upphävs och ersätts med nya höjder för aktuellt område.

För att kunna uppfylla den framtida utvecklingen av Knislinge reningsverk ändras högsta byggnadshöjden till 13,5 meter i aktuell planändring. Detta markeras på plankartan med symbolen **h₁**. Även högsta nockhöjd regleras i planändringen till 15,0 meter. Detta blir en tillkommande planbestämmelse och markeras på plankartan med symbolen **h₂**. Då de tänkta silorna varken har någon byggnadshöjd eller nockhöjd regleras även totalhöjden. Inom aktuellt område finns det idag en skorsten som tillhör Värmeverket. Denna har en totalhöjd på 18,4 meter. För att inte göra befintliga byggnadsverk planstridiga föreslås därför totalhöjden bli 19,0 meter. Detta blir en tillkommande planbestämmelse och markeras på plankartan med symbolen **h₃**.

Prickmark

I gällande detaljplan från 1987 finns det ett antal områden med prickmark. Vid två områden upphävs prickmarken. Detta markeras på plankartan med röd skraffering. Områdena förklaras i en lista nedan med tillhörande siffermarkering på nedanstående kartbild.

1. Den prickmark som i tidigare detaljplan har passerat i en diagonal riktning genom området plockas till stora delar bort. Detta för att byggnadsverk inte får uppföras på prickmark, vilket hindrar reningsverkets framtida utbyggnad. Anledningen till prickmarken i tidigare detaljplan var för att en elledning passerade genom området. Idag har denna ledning tagits ur bruk och det finns inte längre något syfte att skydda denna ledning.
2. I tidigare detaljplan finns ett större prickmarksområde i nordvästra delen, i anslutning till väginfarten till området. Denna vändplats utnyttjas inte längre och infart till området kommer ske från annan väg. Ändringen föreslår att ta bort denna del som är prickmark för att möjliggöra eventuella utbyggnader.

Figur 6. Aktuell planändring med siffermarkering kopplad till ovanstående text gällande den prickmark som upphävs i plankartan.

Marknivå

Till följd av att aktuellt område för planändringen ligger inom risk för översvämning har en utredning gjorts i samband med reningsverkets tillståndsansökan. I denna konstaterar man att lägsta marknivå inom den nya delen för reningsverket bör vara 16,0 meter över nollplanet, alternativt uppföra vallar med samma lägsta höjd för att skydda området från högvattennivån från Helge å. Eftersom det finns befintliga anläggningar och byggnader inom den gamla delen för reningsverket blir det svårare att utföra en marknivåhöjning och därför är en utgångspunkt att höja de befintliga vallarna till +16,0. För

att möjliggöra för de alternativ som krävs beroende på dess förutsättning kommer en planbestämmelse att läggas till och markeras på plankartan med symbolen **m₁**.

I utredningen finns också krav på lägsta nivå för färdigt golv på 16,3 meter över nollplanet. För att möjliggöra för detta läggs även en planbestämmelse in för detta och markeras på plankartan med symbolen **b₁**. Denna bestämmelse införs dock bara på den nya delen för reningsverket då det redan finns befintliga byggnader och anläggningar på den gamla delen.

Planeringsunderlag

Till följd av aktuell planändring har följande planeringsunderlag och/eller utredningar upprättats:

- Gestaltungsprogram för Knislinge reningsverk, Arkitektgården, daterad 2023-12-01

Konsekvenser

Då planarbetet har bedömts kunna genomföras genom en planändring av befintlig stadsplan, *Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för fastigheten Knislinge 5:10 m.fl. (Idrottsplatsen)*, har en lämplighetsprövning gjorts endast avseende de ändringar som genomförs.

Ändringarna bedöms:

- inrymmas i syftet för gällande detaljplan
- inte leda till betydande miljöpåverkan
- inte ha betydande intresse för allmänheten
- vara förenlig med översiktsplanen

Ändring av prickmark

I gällande detaljplan från 1987 finns ett antal områden med prickmark som ändras i aktuellt förslag.

I den nordvästra hörnan föreslås prickmarken plockas bort. I tidigare detaljplan har detta område troligtvis varit avsett att användas som vändplats för transporterna in till området. I samband med ombyggnationen av reningsverket och tillhörande byggnader som exempelvis personalbyggnad ses en ny placering över för dessa och utrymme för detta behöver möjliggöras i planändringen. I samband med ombyggnationen föreslås också en ny alternativ väg från väst att skapas till och från planområdet. Detta för att undvika att tunga transporter kör igenom det bostadsområde som ligger i norr, vilket sker idag.

I en diagonal riktning från nordöst till sydväst löper ett prickmarksområde genom gällande detaljplan. Syftet med denna prickmark var att skydda den elledning som gick genom området. Denna har tagits ur bruk och skyddsområdet för ledningen fyller därmed inget syfte längre.

Den tidigare planens syfte var också att utvidga reningsverket österut, vilket förstärks till följd av planändringen i och med att det stora prickmarksområde som tidigare låg i detaljplanen plockas bort.

Då de två ytorna tillsammans plockar bort en större yta prickmark ur gällande detaljplan och utifrån platsens förutsättningar behöver markens lämplighet studeras utifrån bärighet, översvämning, markförorening, dagvatten och miljökvalitetsnormer för vatten. Utöver markens lämplighet studeras även fornlämningar, biotopskydd och skyddade arter.

Geoteknik och skred

I samband med reningsverkets tillståndsansökan har utredningar gällande geoteknik tagits fram.

Undersökningsområdet utgörs av åkermark och industrimark i form av en asfaltsbeklädd yta. Inom området finns befintligt reningsverk med tillhörande byggnader. Vid undersökningstillfället fanns också markförlagda ledningar för el, vatten och tele inom och/eller i anslutning till området.

Inmätta nivåer vid utförda undersökningspunkter varierar mellan +14,6 och +16,2 meter.

Den nu gjorda undersökningen har utförts under oktober 2023. Tidigare undersökningar har också gjorts och utfördes då under oktober 2017 och juni 2005.

Jordlagerföljden i utförda undersökningspunkter består generellt av fyllning på silt eller sand. Ytjorden av fyllning består av varierande innehåll av grus, sand, lera, silt, sten och/eller humusjord. Fyllningen underlagras i den östra delen av lera och silt till avslutad provtagning på djup. Inom den västra delen av området underlagras fyllningen av sand som ställvis är siltig och grusig. Sanden underlagras av silt som ställvis är lerig.

Grundvattennivån har mätts vid två tillfällen efter installationstillfället. Ingen fri vattenyta har observerats.

Vid nu utförd undersökning har det inte framkommit resultat och/eller förändrade förutsättningar som föranlett avsteg från det förutbestämda undersökningsprogrammet.

För att säkerställa att grundläggning sker under goda förhållanden ska en kontrollplan upprättas. Kontrollprogrammet avseende geoteknik ska åtminstone inkludera

- Jord- och grundvattenförhållanden
- Nivåer avseende grundläggning
- Vattenavledning
- Grundvattensänkning
- Jordschakt
- Fyllning för grundläggning
- Packningskontroll på uppfyllnader >0,5 m
- Schaktbottenbesiktning utförd av en geotekniskt sakkunnig

Skredrisk

Till följd av planförslaget har Tyréns AB bedömt skredrisken kommit fram till att de inmätningar och geotekniska undersökningar som utförts som underlag för framtagandet av förfrågningsunderlag för det planerade reningsverket visar att:

- Den dominerande jordarten är lerig silt men närmast markytan, 1,5 till 3 m ned, förekommer sand och grus som uppvisar fastare lagring och är mer stabil.
- Med utgångspunkt från att topografin inom området för den planerade reningsverks utbyggnaden är relativt plant och markytan inte sluttar med någon större lutning ned mot Helge å och att inga större utfyllnader över nivån +16,2 planeras så bedöms att skredrisken vara begränsad.

Eventuella byggnader och anläggningar förutsätts grundläggas på ett sådant sätt att dessa inte belastar de lösare jordlagren utan grundläggning sker i djupare mer fasta jordlagren antingen genom urgrävning eller genom pålning.

Radon

Markradonmätning har gjorts inom området där mätvärdena tyder på att radonhalterna ligger inom normalriskintervallet.

Översvänningsrisker

I samband med reningsverkets tillståndsansökan har en utredning tagits fram för att bestämma översvänningsrisker för avloppsreningsverket vid höga nivåer i Helge å samt vid skyfall. Resultatet har använts för att ta fram åtgärder som syftar till att avloppsreningsverk och tillfartsvägar blir klimatanpassade mot översvämningar.

Utifrån analysen kommer följande åtgärder att utföras:

- Marken ska anpassas så att allt vatten tas om hand inom fastigheten upp till en nederbörd med 10 års återkomsttid, en varaktighet på 10 min och en klimatfaktor på 1,3.
- Anläggningen ska säkras mot en nederbörd som motsvarar ett 100-årsregn med en klimatfaktor på 1,3.
- Ytan för nytt reningsverk ska skyddas från en högvattennivå på Helge Å och får som lägst ligga på +16,0. Befintlig marknivå för ytan varierar mellan +15,29 och +16,22.
- För nytt avloppsreningsverk ska nivån för färdigt golv utföras till samma nivå som högsta högvattennivå på +16,3. För ny personalbyggnad ska nivån för färdigt golv utföras till samma nivå som högsta högvattennivå på +16,3.

En process med att söka tillstånd för vattenverksamhet för ovanstående åtgärder har påbörjats.

Gällande ytan för gamla reningsverket går det inte i dagsläget att höja marknivån på grund av befintliga byggnader och anläggningar. Därför väljer man i stället att höja de befintliga vallarna till +16,0 meter. Inom ytan för nytt reningsverk har diskussioner förts att även vallar är möjligt här.

Till följd av ovanstående åtgärdsförslag införs en planbestämmelse som möjliggör för översvämningsskydd som exempelvis vall, mur eller marknivåhöjning på en lägsta höjd på +16,0

meter. Även en planbestämmelse om lägsta nivå för färdigt golv på +16,3 införs för den nya ytan för reningsverket.

Förorenad mark

I samband med reningsverkets tillståndsansökan har miljötekniska markundersökningar upprättats både för reningsverkets fastighet och den nya tillfartsväg som kommer tas i anspråk för reningsverket. I undersökningen har också provtagning av vallar som förväntas påverkas av utbyggnaden ingått.

Undersökningen har anpassats utefter platsens historia och förutsättningar på platsen idag med omnejd.

Reningsverkets fastighet

Undersökningen har omfattat skruvprovtagning av jord i 8 punkter, provtagning av asfalt i 3 punkter, uttag av 3 samlingsprov på jord i vallar samt grundvattenprovtagning i 3 grundvattenrör.

Resultatet från utförda laboratorieanalyser av jord visar inte på några föroreningshalter som överskrider Naturvårdsverkets generella riktvärden för MKM eller KM.

I grundvattnet har järn påträffats i hög till mycket hög halt i 2 av 3 grundvattenrör. För övrigt är grundvattnets föroreningsinnehåll generellt lågt enligt genomförda laboratorieanalyser. De förhöjda järnhalterna i grundvattnet bedöms inte ha någon hälsomässig påverkan men kan påverka smak och lukt om vattnet används som dricksvatten samt orsaka missfärgningar av tvätt och sanitetsporslin. Då området försörjs med kommunalt dricksvatten och det inte finns några enskilda dricksvattenbrunnar inom området eller i dess direkta närhet, bedöms riskerna med avseende på järn låga.

Genomförda analyser av asfalt visar på låga PAH-halter, under gränsen för tjärasfalt.

Sammanfattningsvis bedöms det, utifrån resultatet av utförda undersökningar, inte föreligga någon oacceptabel risk för människors hälsa eller miljön vid nuvarande eller planerad markanvändning. Därmed bedöms det inte finnas något efterbehandlingsbehov med avseende på jord eller grundvatten.

Den nya tillfartsvägen

Undersökningen har omfattat skruvprovtagning av jord i 3 punkter, jordprovtagning i 8 provgropar samt mätning av grundvattennivån i 2 grundvattenrör.

Resultatet från utförda laboratorieanalyser av jord visar inte på några föroreningshalter som överskrider Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM). PAH, alifater, aromater och BTEX (bensen, toluen, etylbensen och xylén) påträffas inte i halter över laboratoriets rapporteringsgräns. Metaller förekommer endast i låga halter, underskridande Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM) och haltnivåerna för mindre än ringa risk (MRR). I yttlig jord inom befintlig jordbruksmark påträffas klororganiska pesticider. I ett

samlingsprov överskrider halten av DDT-föreningar riktvärdet för KM. Halten underskrider dock riktvärdet för MKM.

Sammanfattningsvis bedöms det, utifrån resultatet av utförda undersökningar, inte föreligga någon oacceptabel risk för människors hälsa eller miljön vid planerad markanvändning som väg. Därmed bedöms det inte finnas något efterbehandlingsbehov med avseende på jord inför anläggandet av den planerade tillfartsvägen.

Dagvatten

Mer byggbar mark kan ha en negativ påverkan på dagvattnet. Dock finns det ingen reglering i gällande detaljplan avseende hur mycket mark som ska vara genomsläpplig. Detta innebär i praktiken att den prickmark som nu föreslås plockas bort kunde hårdgöras enligt tidigare detaljplan. Delar av prickmarksområdet är också redan asfalterat idag.

Planändringen skulle kunna reglera minsta genomsläppliga yta, men då ändringen är till för reningsverkets ändamål, som är en samhällsviktig funktion, ser kommunen ingen anledning att hindra en framtida utveckling om ytor behövs för ny byggnation. SBVT, som är drivande i projektet, arbetar också för att gynna VA-frågorna i samhället och förväntas därmed inte arbeta emot dagvattenhantering så att det påverkas på ett negativt sätt.

I samband med reningsverkets tillståndsansökan har en dagvattenutredning upprättats som SBVT anpassar fastigheten utefter. Ett dagvattensystem kommer att finnas som hanterar allt dagvatten inom fastigheten, både ytor från nytt och befintligt reningsverk. Dagvattensystemet ska dimensioneras för ett 10-årsregn med en klimatfaktor på 1,3.

Utløpsledning för dagvatten till recipient Helge å ska förses med backventil som skydd mot återströmning från Helge å upp till nivån +16,0 meter. Nytt utlopp kan kräva anmälan för vattenverksamhet.

Dagvatten från körytor ska renas till svackdiken i så stor utsträckning som möjligt. Dagvatten från uppställningsyta för lastbil med flockningskemikalier ska kunna hindras från att nå dagvattenservisen. Totalt ska 1 m³ vätska kunna förhindras från att avledas till dagvattenservisen.

MKN för vatten

Det finns flera typer av miljökvalitetsnormer (MKN) som rör vatten; MKN enligt vattenförvaltningsförordningen, MKN för fisk- och musselvatten samt MKN för havsmiljö.

Östra Göinge kommun berörs främst av MKN enligt vattenförvaltningsförordningen. Denna delar in yt- och grundvatten i enheter som benämns vattenförekomster. För ytvattenförekomster finns miljökvalitetsnormer för ekologisk och kemisk status. För grundvattenförekomster finns det

miljökvalitetsnormer för kemisk och kvantitativ status. Miljökvalitetsnormerna syftar till att tillståndet i våra vatten inte ska försämrats och att alla vatten ska uppnå en bestämd miljökvalitet.

Recipient för utgående vatten från avloppsreningsverket är Helge å och i förlängningen Östersjön. Nedströms reningsverkets utsläppspunkt ansluter flera biflöden till Helge å, där de största är Almaån, Bivarödsån, Vinnöån och Vramsån. Helge å passerar även två grunda sjöar, Araslövssjön och Hammarsjön, innan vattendraget mynnar ut i Hanöbukten cirka 5 mil nedströms Knislinge.

Ytvatten

Vid bedömning av MKN för vatten räknas recipienten Helge å som en ytvattenförekomst. Denna ytvattenförekomst delas in i olika delsträckor. Vid utsläppspunkten för reningsverket berörs Almaån – Linebäck. Enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige) uppnår den idag en måttlig ekologisk status men den uppnår inte en god kemisk status. Likadan klassning har nästa delsträcka, Bivarödsån – Almaån. Delsträckan Araslövssjön – Bivarödsån uppnår en otillfredsställande ekologisk status och den uppnår inte en god kemisk status. För övriga delsträckor uppnår de en god ekologisk status men uppnår inte en god kemisk status. Slutrecipienten V Hanöbuktens kustvatten uppnår en måttlig ekologisk status men uppnår inte en god kemisk status.

Olika parametrar påverkar Helge ås kemiska och ekologiska status negativt och till följd av detta finns olika åtgärdsbehov. Det åtgärdsbehov som reningsverket kan vara med och påverka är miljökonsekvenstypen övergödning. För sjöar och vattendrag beskrivs behovet utifrån reduktion av fosfor medan det för kustvatten beskrivs utifrån reduktion av både fosfor och kväve.

Syftet med ombyggnationen är att skapa ett gemensamt reningsverk för flertalet tätorter i Östra Göinge kommun. I första hand kommer reningsverken i Sibbhult och Broby avvecklas. I samband med att reningsverket byggs om kommer det att moderniseras. Detta resulterar i att reningsprocessen kommer bidra till att både kväve- och fosforutsläppen kommer att minska till recipienten.

Grundvatten

Helge å sträckan från reningsverket och ut till Hanöbukten berör tre olika grundvattenförekomster. Grundvattenförekomsten SE622901-139466 är den som ligger precis söder om reningsverket och bedöms idag, enligt VISS, både den kemiska och kvantitativa statusen vara god. Likadan klassning har nästa grundvattenförekomst Norra Kristianstadsslätten. Grundvattenförekomsten Södra Kristianstadsslätten har en otillfredsställande kemisk status men en god kvantitativ status.

Olika parametrar påverkar ovannämnda grundvattenförekomsters kemiska och kvantitativa status negativt. För den kemiska statusen är detta främst bekämpningsmedel och PFAS där den största källan är jordbruk och förorenade områden. För den kvantitativa statusen är detta främst vattenuttag.

Det reningsverket kan påverka är förorenade områden. En miljöteknisk markundersökning har gjorts i samband med reningsverkets tillståndsansökan där inga oacceptabla nivåer har påträffats.

Fornlämningar

Närmsta fornlämning ligger cirka 200 meter från aktuell planändring och bedöms därmed inte påverkas av själva planändringen.

I den parallella processen med tillståndsansökan för reningsverket har SBVT gjort en förfrågan om fornlämning till kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen eftersom detta berör ett större område till följd av ny infartsväg och utloppsledning. Länsstyrelsen lämnade in ett yttrande den 5 juni 2024 gällande SBVT:s förfrågan (Länsstyrelsens dnr 12978-2024). I yttrandet nämner Länsstyrelsen att en arkeologisk utredning har utförts söder och öster om reningsverket (dnr 16186-2021) men att inget av arkeologiskt intresse påträffades. Länsstyrelsen nämner också att inom fastigheten Knislinge 14:1 finns det en känd fornlämning i form av en stensättning benämnd som Hasslekullen. Enligt tradition har här funnits en skeppssättning från järnåldern och/eller tre bautastenar.

I sitt yttrande gör Länsstyrelsen en bedömning att det planerade arbetet inte berör någon, idag, registrerad fornlämning. Särskilt tillstånd erfordras ej. Men om man hittar fornlämningar i samband med markarbete ska arbetet, i enlighet med 2 kapitlet 10 § kulturmiljölagen (KML 1988:950), genast avbrytas och en anmälan om påträffade fynd måste göras till länsstyrelsen.

Biotopskydd och skyddade arter

I samband med planarbetet och tillståndsansökan av reningsverket har Ekoll AB utfört en naturvärdesinventering inom aktuellt planområde samt även i några specifika ytor i anslutning till planområdet.

Den samlade bedömningen är att inventeringsområdet mestadels omfattar mark med lågt naturvärde i form av konventionellt odlad jordbruksmark samt vallodling. Den naturmiljö som har betydelse för biologisk mångfald är den trädridå (se Figur 7) som ingår i kantzonen till Helge å. Kantzonen har betydelse som ledlinje upp- och nedströms Helge å för ett flertal djurgrupper såsom fågel, fladdermöss och vilt. Trädridån bidrar även till vattenrening och motverkar erosion ned mot ån.

Åkermarkens kantzoner har möjlighet att hysa vissa arter av rödlistade åkerogräs men arternas förekomst är kända för att variera från år till år beroende på gröda, mängd bekämpningsmedel samt väderlek. Inventeringsområdets mark är inte av avgörande betydelse för arternas bevarandestatus även om arterna kan uppträda här till och från. Den planerade verksamheten utgör inget hot mot förekommande kärlväxtarter.

Detsamma gäller för nämnda arter av jordbruksfåglar. Marken inom inventeringsområdet fungerar mestadels som spridningsområde för fågelarterna även om häckning kan förekomma vissa säsonger av exempelvis raphöna och tofsvipa. Inventeringsområdets mark är inte av avgörande betydelse för arternas bevarandestatus. Ingen häckning av någon fågelart observerades inom inventeringsområdet vid fältbesöket. Däremot observerades häckningsbeteende av tofsvipa strax söder om inventeringsområdet. Den planerade verksamheten utgör inget hot mot förekommande fågelarter.

Figur 7. Översikt över den naturvärdesbiotop som avgränsats under naturvärdesinventeringen. Bild hämtad från naturvärdesinventeringen.

Figur 8. Översikt över de värdearter som kan tänkas vara knutna till inventeringsområdets naturmiljöer. Samtliga observationer är hämtade från Artportalen förutom tofsvipa, söder om inventeringsområdet, som observerades vid fältbesöket. Bild hämtad från naturvärdesinventeringen.

Utöver naturvärdesinventeringen har även tjänstemän från kommunen, däribland kommunekologen, tittat på övriga delar utanför inventeringsområdet som skulle kunna vara skyddade. Nedan presenteras en sammanfattning från kommunens ställningstagande.

Närmsta biotopskyddade område är en åkerholme som ligger nästan 300 meter sydväst om aktuell planändring och cirka 100 meter från den tilltänka infartsvägen. Planändringen bedöms inte beröra detta område.

Några påträffade skyddade arter har inte heller registrerats inom aktuellt område för planändringen utifrån Artportalen. Dock har en registrering gjorts år 2015 strax sydöst om planområdet gällande arten *Kungsfiskare* som är klassad som *Sårbar* i rödlistekategorin. De två påträffade fåglarna var då födosökande. Följande planändring bedöms inte påverka denna art negativt då tilltänkt byggnation görs på åkermark och har ingen negativ effekt på vare sig boplatser eller föda till Kungsfiskaren. I samband med utbyggnationen av reningsverket kommer anläggningen också att moderniseras och på så vis gynna det intilliggande vattendraget Helge å som kan vara en fördel för arter som Kungsfiskaren.

Strandskydd

Planområdet för själva planändringen ligger cirka 50 meter från Helge å. Idag omfattas inte området av något strandskydd. Gällande detaljplan är från 1987 och reglerar ingenting om strandskydd i själva plankartan. I detta fall har länsstyrelsen fattat ett särskilt beslut om ett upphävande för området, kopplat till detaljplanen.

Beslutet om upphävande av strandskydd ligger därmed kvar i samband med planändringen.

Ändring av byggnadshöjd

Gällande detaljplan från 1987 har en byggnadshöjd på 5,0 meter för det område som berör reningsverkets fastighet. Denna höjd är mycket lägre än det som är önskvärt för en så bra utveckling som möjligt av reningsverket. En betydligt lägre byggnadshöjd skulle även fördyra anläggningen då den i så fall måste fördelas över en större area samt använda längre pumpsträckor mellan olika enheter.

För att möta de krav som reningsverket behöver föreslås byggnadshöjden ändras till högst 13,5 meter. Även två nya planbestämmelser tillkommer som föreslår att högsta nockhöjd får vara 15,0 meter och högsta totalhöjd får vara 19,0 meter.

En förändring av tillåtna höjder på byggnadsverken kan påverka stads- och landskapsbilden negativt. Ett sätt att motverka detta är att komplettera planbestämmelsen gällande byggnadshöjd och införa en helt ny bestämmelse gällande nockhöjd. På så vis kan kommunen hindra att ett allt för stort byggnadsverk kan bebyggas i framtiden. Likaså sätts en gräns gällande totalhöjden.

Ett annat sätt att motverka en negativ påverkan är att ställa krav på gestaltningen för både byggnadsverk och utemiljö. Därför har ett gestaltungsprogram arbetats fram för området där en

konsult har tittat på hur den nya förändringen i stället kan bidra med en positiv påverkan på stads- och landskapsbilden.

Gestaltningsprogram

I och med att planändringen kommer att förändra tillåten höjd på byggnadsverken har ett gestaltningsprogram beställts genom Arkitektgården i Kristianstad. Detta med anledning att ta hänsyn till den påverkan som reningsverket kan ha på stads- och landskapsbilden.

I gestaltningsprogrammet beskrivs Knislinges arkitektoniska identitet som högkvalitativt, tidstypiskt och funktionstypiskt men som också får lov att ta plats i stadsrummet rent visuellt.

Beroende på vart man står kan man antingen uppleva platsen för reningsverket som knappt märkbar till något mer märkbar. Därför påpekar man i gestaltningsprogrammet att upplevelsen ska vara ordinär och förväntad i omgivningen, ex lada. Men att vid en närmare anblick ska upplevelsen vara mer funktionsspecifik och spektakulär. Upplevelsen från gångstråket är därför viktig och platsen kan använda effekter genom skuggverkan då uppmärksamhet från belysning inte är att rekommendera (på grund av exempelvis djurlivet vid Helge å).

I gestaltningsprogrammet delas upplevelsen av de olika byggnadsverken upp till *personalbyggnad* och *anläggning*.

För personalbyggnaden ska det upplevas som ett lantligt bostadshus på avstånd men när man kommer närmre ska det upplevas som något helt annat.

PERSONALBYGGNADENS KARAKTÄR

Karaktär på avstånd: lantligt bostadshus
Karaktär nära: något helt annat

Industriell, kubistisk känsla. Helst inte ett synligt tak, utan fasad/perforerad plåt sträcker sig upp. Om taket syns igenom är detta av pulpettyp. Material ska vara högkvalitativa och ha långa underhållsperioder.

FASAD
Bockad sträckmetall
Perforerad plåt
Plåtkassetter
Linjeverkan
Kulör: matt röd/mörk fäloröd

FÖNSTER & DÖRRAR
Höga, smala, industriellkänsla
Kulör: svart

ÖVRIGA DETALJER
T.ex. räcken, skärmväggar o. dyl.
Röd metall lik fasad, färdigslödd corten.
Gäma element av kanalplåt.

ANLÄGGNINGENS KARAKTÄR

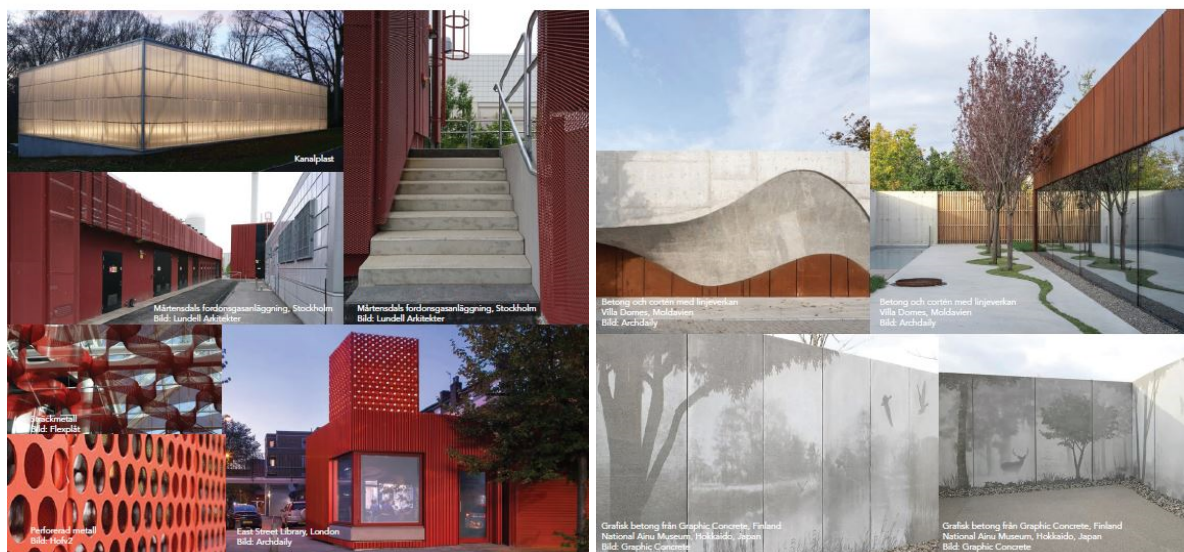
Karaktär på avstånd: ganska anonym, dis, obehandlad lada
Karaktär nära: genomtänkt, wow-känsla
Material ska vara högkvalitativa och ha långa underhållsperioder

FASAD
Grafisk betong med linjeverkan eller motiv

UPPSTICKANDE VOLYMER
Grafisk betong med linjeverkan eller motiv, alt. röd perforerad/sträckmetall likt huvudbyggnaden.

UPPSTICKANDE HÖGRE OBJEKT
t.ex. skorstenar eller högre objekt
Röda likt huvudbyggnad eller corten/rostfärgade.
I första hand perforerad/sträckmetall.

ÖVRIGA DETALJER
se personalbyggnaden

Figur 5. Utdrag ur gestaltningsprogrammet gällande personalbyggnadens och anläggningens karaktär.

För anläggningen ska den på avstånd upplevas som en ganska anonym obehandlad lada men på nära avstånd ska man i stället känna att upplevelsen är väl genomtänkt.

Figur 6. Illustrationer från gestaltningsprogrammet som visar förslag på hur det skulle kunna se ut vid reningsverket.

Stads- och landskapsbild – kommunens ställningstagande

Till följd av de förslag som redovisas i gestaltningsprogrammet bedömer kommunen att det nya reningsverket inte kommer ha någon negativ påverkan på stads- och landskapsbilden.

Gällande stadsbilden är reningsverket så pass långt ifrån och ligger även i en lägre marknivå för att inte påverka stadsbilden negativt. Inne i stadskärnan finns där också byggnader som idag får ta plats i jämförelse mot reningsverket.

Gällande landskapsbilden skulle reningsverket kunna påverka denna negativt. Men genom att följa de riktlinjer som nämns i gestaltningsprogrammet bedöms inte heller landskapsbilden bli negativt påverkad. Så som föreslås i gestaltningsprogrammet ska byggnaderna smälta in på ett naturligt sätt i landskapet men ändå med en viss effektupplevelse på nära håll när man är ute och promenerar. Detta kan i sin tur bidra med en positiv upplevelse för det promenadstråk som finns i närheten.

Genomförande

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det datum ändringen av detaljplanen får laga kraft.

Genomförandetiden gäller endast för de nya planbestämmelserna som planändringen avser. För de planbestämmelser som upphävs gäller inte någon förnyad genomförandetid enligt PBL 4 kapitlet 22 §.

Ekonomiska frågor

Ett planavtal har upprättats mellan Östra Göinge kommun och SBVT. Då SBVT betalar för upprättandet av detaljplanen och erforderliga utredningar tillkommer det ingen planavgift i samband med bygglovet.

Posthantering

Vid nybyggnation ska dialog föras med PostNord för godkännande av postmottagning. En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Elförsörjning

Inom området har E.ON markförlagda låg- och mellanspänningskablar i osäkert läge, samt en befintlig transformatorstation. Innan markarbete påbörjas ska kablarnas läge säkerställas.

För elledning i mark får byggnad eller annan anläggning så som staket eller plank inte utan ledningsägarens medgivande och lämnade instruktioner uppföras på närmare avstånd än 3 meter från markkabeln. Inte heller får utan ledningsägarens medgivande upplag anordnas eller marknivån ändras ovanför markkabeln, så att reparation och underhåll försvåras.

Från transformatorstationen ska ett minsta område på 12x12 meter vara fritt från hinder som kan försvåra normal drift och underhåll. Nätstationer ska placeras så att de rimligtvis inte skadas av vägfordon. Det minsta tillåtna avståndet mellan transformatorstation och brännbar byggnadsdel eller brännbart upplag är 5 meter. Det ska vara möjligt att kunna ta sig till transformatorstationen med tungt fordon.

Plan och exploatering, Östra Göinge kommun, augusti 2024

Mikael Torberntsson
Samhällsutvecklingschef

Sandra Cornmark
Planarkitekt

KNISLINGE samhälle, Östra Göinge
kommun, Kristianstads län. Förslag
till ändring och utvidgning av stads-
planen för fastigheten KNISLINGE 5:10
m.fl. (Idrottsplatsen).
(Tillhör karta nr 3226:3).

87. 01 27

B E S K R I V N I N G

Handlingar

Planförslaget utgöres av:

- stadsplanekartan, nr 3226:3
- stadsplanebestämmelser

Till planförslaget hör även följande handlingar:

- beskrivning
- fastighetsförteckning
- fastighetskarta

Plandata, planeringsförutsättningar

Planområdet är beläget i den sydöstra delen av samhället, utmed Helge å. Planområdet omfattar området från och med Folketspark i norr till och med reningsverket i söder med i huvudsak idrottsplatsen däremellan.

Befintliga planer

Inom planområdet gäller:

1. Stadsplan för Knislinge municipalsamhälle, fastställd den 18 augusti 1939 av Kungl. Maj:t.
2. Ändring av stadsplan för kv. Möllan samt angränsande område för folkpark, fastställd den 22 januari 1942 av länsstyrelsen.
3. Ändring och utvidgning av stadsplanen åt söder, fastställd den 2 februari 1972 av länsstyrelsen.

Befintlig stadsplan anger:

- område för folkparksändamål vid Folkparken och söderut till den norra fotbollsplanen
- område för bostads (-och industri-) ändamål för byggnaden längst i norr
- säkerhetszon för kraftledning dels längs Helgeå, dels längs Parkgatan
- område för idrottsändamål vid idrottsplatsen

Befintliga förhållanden

I norra delen av planområdet ligger Folkets Park som i norr har vackert parti med träd och gräsmattor. I den östra delen ligger samlingslokal mm. Öster om Folkets Park ligger en mindre tvätteribyggnad. Söder om Folkets Park ligger en större transformatorstation.

Den mellersta delen av planområdet upptas av idrottsområde, tennisbanor, fotbollsplaner mm. I väster ligger ett 1 1/2 plans hus som används som omklädning/klubbstuga. Längst i söder ligger Knislinges reningsverk.

Mellan reningsverket och idrottsområdet ligger ett område som till större delen består av åker/betesmark.

Här finns också en mindre skogsdunge. I östra delen av planområdet går kraftledningar utmed Helge å.

Planförslag

Folkets Parks fastighet anges som specialområde för folkparksändamål. Byggnadsrätten begränsas med hänsyn till parkering och bef. parkmiljö.

Transformatorområdet anges för sitt ändamål. Tillfartsvägen till transformatorområdet används även som tillfart för leveranstrafik till Folkets Park. Den del som används gemensamt föreslås som gemensamhetsanläggning. För tvätteriet, som ligger längst i nordost, föreslås ett område för handel/hantverk i en våning. Längst i söder ligger reningsverket. Detta föreslås som A-område.

En utvidgning österut sker då utrymme väntas behövas för nya reningsanordningar.

Kring kraftledningen som går diagonalt över östra delen av A-området föreslås mark som ej får bebyggas. Mot norr föreslås ett planterat skyddsområde. Mellan A-området och Helge å föreslås parkmark. Den övriga delen av planområdet föreslås för idrottsändamål.

Kring Kraftledningen i östra delen föreslås mark som ej får bebyggas. Planförslaget innebär i stort sett bekräftelse av befintliga förhållanden utom för det föreslagna idrottsområdet mellan bef. träningsplan och reningsverket. Här behöver idrottsföreningen utrymme för ytterligare träningsplan mm.

Samråd

Samråd har förutom med kommunala instanser ägt rum med följande:

- IFK Knislinge: Har ej haft någon erinran.
- Sydkraft: Synpunkter på avgränsning av transformatorområde samt skyddsområde för ledningar. Synpunkterna har tillgodosetts.
- Ågarna till Knislinge 5:10; Lars och Marianne Svensson har infomerats: Någon erinran har ej inkommit.
- Folkets Hus föreningen: Ingen erinran.
- Länsmyndigheterna: Har ifrågasatt om inte hela området mellan ån och kraftledningen borde punktprickas. Planförslaget har ändrats i enlighet härmed.

Stadsplanebestämmelser

Stadsplanebestämmelser avsedda att gälla för planområdet
föreslås i enlighet med bifogat förslag.

Upprättat Kristianstad i mars 1985

Schott & Åkerman arkitekter SAR
a r k i t e k t g å r d e n

Sture Åkerman / Bo Eklund
stadsarkitekt SAR arkitekt SAR

Tillhör fullmäktiges i Östra Göinge kommun
beslut av den §
betygar:

ordförande.

KNISLINGE samhälle, Östra Gö-
inge kommun, Kristianstads län
Förslag till ändring och utvidg-
ning av stadsplanen för fastig-
heten KNISLINGE 5:10 m.fl.
(Idrottsplatsen)
(Tillhör karta nr 3226:3).

87. 01 27

11-082-168-87

S T A D S P L A N E B E S T Ä M M E L S E R

§ 1.

- Planområdets användning
- Mom. 1 Byggnadskvarter
- a) Med A betecknat område får användas endast för all-
mänt ändamål.
 - b) Med Hh betecknat område får användas endast för han-
dels/hantverksändamål.
- Mom. 2 Specialområden
- a) Med Rf betecknat område får användas endast för folk-
parksändamål och därmed samhörigt ändamål.
 - b) Med Ri betecknat område får användas endast för idrotts-
ändamål och därmed samhörigt ändamål.
 - c) Med Es betecknat område får användas endast för trans-
formatorstation och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

- Mark som icke får bebyggas
- Mom. 1. Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.
- Mom. 2. Med pl och punktprickning betecknad del av område för all-
mänt ändamål skall anordnas som planterat skyddsområde
och får icke bebyggas eller användas för parkering eller
upplag od.

§ 3.

Särskilda föreskrifter angående områden för vissa gemen-
samma anordningar.

På med gt betecknad mark får icke vidtas anordningar som
hindrar markens användning för gemensam trafik.

§ 4.

- Byggnads utformning
- Mom. 1. På med romersk siffra betecknat område får byggnad uppfö-
ras med högst det antal våningar som siffran anger.
- Mom. 2. Där våningsantal ej finns angivet, får byggnad uppföras
med det antal våningar som bestämmelserna angående bygg-
nads höjd möjliggör.

Mom. 3. På med I betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 4,4 meter.

Mom. 4. På med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

Upprättat Kristianstad i mars 1985

Schott & Åkerman arkitekter SAR
a r k i t e k t g å r d e n AB

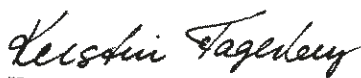

Sture Åkerman / Bo Eklund
stadsarkitekt SAR arkitekt SAR

Tillhör fullmäktiges i Östra Göinge kommun
beslut av den 28 augusti 1986 § 75
betygar:

ordförande.

Hågo Karlsson

Dnr 11.082-168-87. Tillhör länsstyrelsens i
Kristianstads län beslut den 27 mars 1987.

Kerstin Fagerberg